

eiendom og ved en udstrakt Anvendelse af saadanne hensigtsmæssige Midler virke til Die-medets Opnaaelse.

Ved de enkelte Paragrapher bemærkes Føl-gende:

Forordningen af 8de Juni 1787 § 1 giver Jorddrotten Ret til at fratage Bonden af den ham tilfæstede Jorrlod, hvad den findes bekvem til Skovs Oppløsning og Fredning, naar der kun bliver saa Meget tilbage, som er til-strækkeligt til en Gaardmands-Families Under-holdning, imod en Godtgjørelse i Penge eller anden Jord eller ved Bortrydning af ligesaa megen Skov paa et andet bekvemt Sted, efter Amt-mandens og Landvæsenkommisairernes Be-stemmelse.

Forordningen af 27de September 1805 §§ 10 og 11 gaaer endnu videre og tillader Jorddrotterne at indtage Skovstræk-ninger, hvori Fæstehønderne have Græsningen, og ved Fæsteforandringer aldeles at forbeholde Skovene og udelukke Bønderne fra Græsningen, samt med Bondens Samtykke eller i alt Fald ved Fæsteledighed at nedlægge Bøndergaardene til Skovs Fredning og Oppløsning.

Efterat disse Lovbud nu have bestaaet og været be-nyttede i deres fulde Omfang igjennem det lange Tidsrum, der er forløbet, siden de bleve givne, maagtet de gaae imod det almindelige Princip der ligger til Grund for Fæstelovgiv-ningen, og maagtet den almindelige Mening om Nødvendigheden af Skovs Fredning og Op-pløsning er en ganske anden nu end dengang, hine Lovbud bleve givne, er det vistnok paa-tide, at de ophæves, og dette vil skee ved Bestagelsen af § 1.

Ved kongelig Resolution af 5te Juli 1815 bemyndigedes Rentekammeret til at meddele Bevillinger paa Bøndergaardes Nedlæggelse eller Sammenlægning uden Hensyn til den Stør-relse, de Gaarde, til hvilke Jord ved saadan Nedlæggelse eller Sammenlægning henlægges, derved faae, og dette, om endog kun eet Huus bliver opført istedeffor den nedlagte Gaard.

At dette saa høist indgribende Brud paa Lov-givningens almindelige Grundætning om Bønde-standens Ret til Bønderjords Brug, er givet paa en Tid, da Reventlows og Colbjørnsens Betragt-ning af Landhøforholdene var trængt tilbage for en heelt anden og modsat, følger af sig

selv, og Følgen af denne Resolution blev da ogsaa, at store Dele af Fæstegodsset forsvandt, ja, at hele Landsbyer, hvorpaa endel Bønde-familier havde høvt et tarveligt Udkomme, ere inddragne af Jorddrotter, der ikke havde Nok i deres Meget, men stedse vilde have Mere, me-dens de dog heller ikke dermed fik Nok.

§ 2 tilsigter nu endelig at høre denne Be-myndigelse.

At de Indskrænkninger af forskjellig Art, der ved Lovgivningen ere truffene i Jorddrotter-nes Bestidelse og Benyttelse af Fæstegodsset, til Betryggelse for Bøndestanden, paa flere Maa-der kunne omgaaes og bortveires af de Jorddrotter, der sætte egen Fordeel, højere end de alminde-lige Statshensyn, er vitterligt nok, og blandt de Veie, en Jorddrot i saa Henseende kan betrede, er den virksomste den at udstykke Fæstegodsset saaledes, at en Deel af samme kommer til at bestaae af saa smaa Stykker, at de hver for sig ikke udgjøre en Lønde Hartkorn, idet, efter den bestaaende Opfattelse af hvad der er det Retssgylbige i disse Forhold, Fæstetvangen bort-falder for ethvert Bøndested, hvis Tilliggende er under 1 Lønde Hartkorn. I hvilken Grad den egenyttige Jorddrot kan for Tiden forøge sin Indtægt og sin Magtfulde over de Mæn-neffer, der see sig nødsagede til at søge Bo-lig paa hans Gods, vil blive klart for Enhver, som veed, at han med juridisk Ret kan udstykke enhver af sine fæsteledige Fæste-gaarde saaledes, at der kun bliver en Hoved-parcel af 1 Lønde Hartkorn tilbage under Fæstetvang, medens det øvrige kan deles i mindre Parceller indtil $7\frac{3}{4}$ Skp. Hartkorn, som da kunne udleies paa Aaremaal til dem, der ville give den højeste Leie og vise den største Underkastelse.

Skal Fæstevæsenet fremdeles opretholdes, maas dog vistnok denne Udvei for Egennyttens til at underminere det, nu endelig lukkes, og dette vil skee ved Udkastets § 3.

§ 4 tilsigter ligeledes at forhindre Fæste-godssets Formindskelse ved at forbyde Bortta-gelsen fra Fæstehønderne af enkelte mere værdt-fulde Stykker af deres Tilliggende, og som Jorddrotterne, navnlig ved Salg af Fæsteste-derne, holde meget af at forbeholde sig, til betyde-lig Forringelse af Stedernes Værdi. Dertil kom-mer desuden, at Jorddrotterne undertiden over-